

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Σημειώστε με (χ) τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:

1. Αδόκητος

☐ Αναμενόμενος ☐ Δίκαιος ☐ Δηκτικός ☐ Προσδοκώμενος ☐ Δόλιος

2. Δημόσιος

☐ Προσωπικός ☐ Διεθνής ☐ Εθνικός ☐ Ιδιαίτερος ☐ Εποχιακός

3. Ερεθίζω

☐ Καταπραΰνω ☐ Εθίζω ☐ Ημερεύω ☐ Κατευνάζω ☐ Γαληνεύω

4. Εχέμυθος

☐ Αμύθητος ☐ Αποκαλυπτικός ☐ Ακριτόμυθος ☐ Εκμυστηρευτικός ☐ Προδότης

5. Μωρός

☐ Ευφυής ☐ Άσχημος ☐ Άμορφος ☐ Άμοιρος ☐ Έξυπνος

6. Πρανής

☐ Ανηφορικός ☐ Απλανής ☐ Πράος ☐ Επίπεδος ☐ Κρίσιμος

7. Ραπίζω

☐ Χαϊδεύω ☐ Προετοιμάζω ☐ Στήνω ☐ Χαϊδολογώ ☐ Ενθαρρύνω

8. Υστερόβουλος

☐ Αυτόβουλος ☐ Μελλοντικός ☐ Τίμιος ☐ Βαλτός ☐ Ειλικρινής

2. Δώστε την έννοια των παρακάτω λέξεων. Στη συνέχεια τοποθετήστε την κατάλληλη στα κενά των προτάσεων που ακολουθούν.

1. Ανίερος: .....

Ανιαρός: .....

Στο τέλος η συζήτηση έγινε.....Τότε πήρε το λόγο ο Γιώργος κι όσα ξεστόμισε χαρακτηρίστηκαν από όλους.....

2. Εξάρτυση: .....

Εξάρτηση: .....

Ο λοχίας ζήτησε από τους στρατιώτες να ετοιμάσουν την.....τους και να παρουσιαστούν για να πάρουν όπλα.

Θα πρέπει, να μας προβληματίζει η.....τόσων νέων από το κάπνισμα.

3. Λογοκλόπος: .....

Λογοκόπος: .....

Τον κατηγόρησαν.....γιατί τα περισσότερα απ' όσα έγραφε στο βιβλίο του ήταν σκέψεις άλλων που τις οικειοποιήθηκε.

Τους ανθρώπους που φλυαρούν, τους ονομάζουμε.....

4. Σορός:.....

Σωρός: .....

Ο.....των σκουπιδιών μέρα με τη μέρα. αυξάνονταν.

Η.....του μεταφέρθηκε με αεροπλάνο για να ταφεί στη γενέτειρά του.

5. Ψιλός:.....

Ψηλός:.....

Η φωνή του ήταν ιδιαίτερα.....

Ο πιο.....της παρέας ήταν ο Γιάννης.

3. Να σχηματίσετε τα παράγωγα ουσιαστικά και τα επίθετα των παρακάτω ρημάτων:

1. Καταδέχομαι:.....

2. Αναβάλλω: .....

3. Επιδεικνύω:.....

4. Εμβάλλω: .....

5. Προεξαγγέλλω:.....

6. Διαπραγματεύομαι:.....

7. Προαιρούμαι:.....

8. Εισπράττω: .....:

9. Παραπέμπω:.....

10. Καλλιεργώ: .....

11. Επανορθώνω:.....

12. Υποστηρίζω:.....

13. Ανατρέπω .....

14. Εμφανίζω: .....

4. Να αντιστοιχίσετε τα επίθετα με τα κατάλληλα ουσιαστικά:

1.	Τεκμαρτό	ελπίδες:
2.	Εξίτηλο	έρευνα:
3.	Αίσιο	τίτλος:
4.	Τυραννικό	οίνος:
5.	Σχολαστική	πολίτευμα:
6.	Τολμηρή	εισόδημα:
7.	Φρούδες	συνεργασία:
8.	Ψευδεπίγραφος	χρώμα:
9.	Αγαστή	τέλος:
10.	Ακρατος	απόφαση:

5. Να συμπληρώσετε τα κενά του παρακάτω κειμένου με τις λέξεις: παραπληροφόρηση, αλλοτρίωση, προπαγανδιστική διαδικασία.

α. Η διαφήμιση συχνά ισοδυναμεί με ....., όταν προβάλλει τις θετικές ιδιότητες, ενώ αποσιωπά τις αρνητικές.

β. Η πολιτική, κυρίως, διαφήμιση, όταν παραβιάζει κάθε αρχή δεοντολογίας, εκφυλίζεται σε .....

γ. Η διαφήμιση καλλιεργεί πνεύμα υλικού ευδαιμονισμού, με αποτέλεσμα ο καταναλωτής να ταυτίζει την αξία του με το σχήμα είμαι=ό,τι έχω και ό,τι καταναλώνω. Οδηγεί επομένως στην .....

6. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις με τη σημασία τους:

**αλληλεγγύη, συμπόνια, ανιδιοτέλεια,
αλτρονισμός, αυτοπεποίθηση, αυτοκυριαρχία**

α. η συναίσθηση του ξένου πόνου.

β. η εμπιστοσύνη στον εαυτό μας.

γ. η κυριαρχία στον ίδιο τον εαυτό μας.

δ. η ανυστερόβουλη φροντίδα για το καλό των άλλων.

ε. η έλλειψη συμφέροντος.

στ. ο στενός δεσμός που ενώνει τα άτομα ενός συνόλου, η συμπαράσταση στις δύσκολες στιγμές.

**αισθητός, αισθητηριακός, αισθητικός,
αισθησιακός, αισθαντικός, αισθηματικός**

- α. αυτός που σχετίζεται με τα αισθητήρια όργανα.
- β. αυτός που χαρακτηρίζεται από λεπτότητα και ευαισθησία στον τρόπο με τον οποίο εκδηλώνει τα συναισθήματα του.
- γ. αυτός που γίνεται αντιληπτός μέσω των αισθήσεων.
- δ. αυτός που σχετίζεται με τα αισθήματα και χαρακτηρίζεται από ευαισθησία, τρυφερότητα, συγκινησιακή φόρτιση.
- ε. αυτός που διεγείρει τις αισθήσεις, προκαλώντας ευχάριστα συναισθήματα.
- στ. αυτός που σχετίζεται με τις αισθήσεις και την αντίληψη διαμέσου αυτών.

**πλανεύω, στρεβλώνω, δελεάζω,
τέρπω, τρέπω, στρέφω**

- α. παρασύρω με ελκυστικά μέσα.
- β. προκαλώ εσφαλμένη εντύπωση για κάτι, προξενώ ψευδαισθήσεις ή παραισθήσεις.
- γ. μεταβάλλω τη φύση, τη μορφή κάποιου προς το χειρότερο.
- δ. μεταβάλλω τη στάση ή τη συμπεριφορά.
- ε. προκαλώ ευχαρίστηση.
- στ. στρέφω κάτι ώστε να αλλάξει στάση ή κατεύθυνση.

7. Δώστε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων

χειραγώγηση: .....

ποταπός: .....

βέβηλος: .....

καινοτόμος: .....

ιερόσυλος: .....

σκαιός: .....

αδιάλλακτος: .....

χιμαιρικός: .....

8.Δώστε τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων

οξύνους: .....

αμελητέος: .....

αδιάλλακτος: .....

αμερόληπτος: .....

ακλόνητος: .....

μετριοπαθής: .....

λελογισμένος: .....

ένδεια: .....

κίβδηλος: .....

δυναμικός: .....